

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

عنوان پروژه: تأثیر سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره بر عملکرد و خصوصیات لاشه بوقلمون‌های بومی

آذربایجان شرقی

شماره مصوب پروژه: ۹۷۰۳۰۲-۰۱۸-۱۳-۳۵-۲

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):

نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: عباسعلی باغبان شاه‌آبادی یان

نام و نام خانوادگی ناظران:

نام و نام خانوادگی مشاور (ان):

نام و نام خانوادگی همکاران: هوشنگ لطف‌اللهیان-قربان الیاسی زرین‌قبایی-علیرضاده‌ناد-حمید حمیدیان-

حبیب ظاهری خسروشاهی

محل اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی

تاریخ شروع: ۹۷/۰۴/۰۱

مدت اجرا: یک سال و شش ماه

ناشر:

شمارگان (تیراژ):

تاریخ انتشار:

این اثر در مورخ ۹۸/۱۰/۲۴ با شماره ۵۶۸۳۵ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده

است.

حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است

چکیده:

به منظور بررسی تأثیر سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره بر عملکرد و خصوصیات لاشه بوقلمون‌های بومی، تعداد ۳۷۸ قطعه جوجه بوقلمون نر و ماده در قالب ۹ تیمار و ۳ تکرار با ۱۴ قطعه در هر واحد آزمایشی، به صورت طرح کاملاً تصادفی به روش فاکتوریل ۳×۳ شامل ۳ سطح مختلف انرژی قابل متابولیسم و پروتئین خام از مقادیر پیشنهاد شده در جدول NRC (۱۹۹۴) در دوره آزمایش ۱۶۸ روزه طی ۶ مرحله سنی صفر تا ۲۴ هفتگی انجام شد. جیره‌های آزمایشی بر پایه دانه ذرت، دانه گندم و کنجاله سویا و سایر مواد تنظیم و به صورت آزاد در اختیار بوقلمون‌ها قرار گرفت. اثر سطوح مختلف انرژی، پروتئین و اثر متقابل آن‌ها بر روی صفات عملکردی و لاشه و راندمان مصرف انرژی و پروتئین و هزینه خوراک با ازای هر کیلو گرم افزایش وزن در بوقلمون‌های بومی مورد بررسی قرار گرفت. سطح انرژی قابل متابولیسم و پروتئین جیره تأثیر معنی‌داری بر راندمان مصرف انرژی و پروتئین و هزینه خوراک داشت ($P < 0.05$)، با افزایش سطح انرژی و پروتئین جیره از تیمار شاهد (مقادیر E_2 و P_2) در سطوح مختلف سنی تا ۱۶ هفتگی راندمان مصرف انرژی و پروتئین به طور معنی‌داری کاهش و هزینه خوراک به ازای هر کیلو گرم افزایش وزن افزایش یافت و اثر متقابل سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره تأثیر معنی‌داری بر افزایش وزن داشت ($P < 0.05$)، به طوری که اثر متقابل تیمارهای دارای ۲۹۲۶ کیلو کالری انرژی با ۲۵/۲۷ درصد پروتئین و ۲۹۲۶ کیلو کالری انرژی با ۲۷/۹۳ درصد پروتئین و نیز با اثر متقابل تیمارهای ۲۶۶۰ کیلو کالری انرژی با ۲۷/۹۳ درصد پروتئین و ۲۹۲۶ کیلو کالری انرژی با ۲۶/۶ درصد پروتئین معنی‌دار داشتند. در سن ۱۶ تا ۲۰ هفتگی سطح انرژی قابل متابولیسم جیره تأثیر معنی‌داری بر راندمان مصرف انرژی و هزینه خوراک داشت ($P < 0.05$)، به طوری که با افزایش انرژی جیره از ۳۰۴۰ کیلو کالری به ۳۳۴۴ کیلو کالری، راندمان مصرف انرژی به طور معنی‌داری کاهش، و هزینه خوراک افزایش یافت. همچنین سطح پروتئین جیره تأثیر معنی‌داری بر مقدار خوراک مصرفی، افزایش وزن، ضریب تبدیل غذایی، راندمان مصرف انرژی، راندمان مصرف پروتئین و هزینه خوراک داشت ($P < 0.05$)، به طوری که با افزایش سطح پروتئین جیره از ۱۵/۶۸ درصد به ۱۶/۴۶ درصد، مقدار خوراک مصرفی کاهش و افزایش وزن و ضریب تبدیل غذایی و راندمان مصرف انرژی و پروتئین افزایش و هزینه خوراک کاهش یافت. مقایسه میانگین اثر سطوح مختلف انرژی، پروتئین و اثر متقابل آن‌ها بر روی خصوصیات لاشه، نشان داد تغییر سطح انرژی قابل متابولیسم جیره تأثیر معنی‌داری بر درصد وزن دو بال داشت ($P < 0.05$)، به طوری که با کاهش انرژی جیره از ۳۰۴۰ کیلو کالری به ۲۷۳۶ کیلو کالری درصد وزن دو بال کاهش معنی‌داری را نشان داد ولی با افزایش انرژی جیره به سطح ۳۳۴۴ کیلو کالری تفاوت معنی‌دار در درصد وزن دو بال نشان نداد. و نیز اثر متقابل سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره تأثیر معنی‌داری بر درصد وزن دو بال داشت ($P < 0.05$). در سن ۲۰ تا ۲۴ هفتگی سطح انرژی قابل متابولیسم جیره تأثیر معنی‌داری بر راندمان مصرف انرژی

و هزینه خوراک داشت ($p < 0.05$)، به طوری که با افزایش انرژی جیره از ۲۸۲۱ کیلوکالری به ۳۴۴۸ کیلوکالری، راندمان مصرف انرژی کاهش ولی هزینه خوراک به طور معنی داری، افزایش یافت. همچنین سطح پروتئین جیره تأثیر معنی داری بر مقدار راندمان مصرف پروتئین و هزینه خوراک داشت ($P < 0.05$)، به طوری که با افزایش سطح پروتئین جیره از ۱۲/۶۴ درصد به ۱۳/۳ درصد، مقدار راندمان مصرف پروتئین کاهش یافت، با افزایش سطح پروتئین جیره از ۱۲/۶۴ درصد ۱۳/۹۷ درصد، هزینه خوراک افزایش یافت. اثر متقابل سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره تأثیر معنی داری بر هیچ کدام از خصوصیات عملکردی و راندمان مصرف انرژی و پروتئین و هزینه خوراک نداشت. تغییر سطوح پروتئین جیره در بوقلمون‌های بومی در سن ۲۰ تا ۲۴ هفتگی اثر معنی داری بر درصد وزن سینه داشت ($P < 0.05$)، به طوری که بیشترین مقدار درصد وزن سینه در سطح پروتئین ۱۳/۳ درصد بود که اختلاف آن با سطح پروتئین ۱۲/۶۴ درصد، معنی دار ولی با سطح پروتئین ۱۳/۹۷ درصد غیر معنی دار بود. اثر متقابل سطوح مختلف انرژی و پروتئین جیره تأثیر معنی داری بر درصد وزن سنگدان خالی داشت ($P < 0.05$). بر اساس نتایج عملکرد در این مطالعه، می توان سطوح انرژی و پروتئین مناسب برای دوره های مختلف سن (صفر تا ۴) هفتگی ۲۴۰۰ کیلوکالری بر کیلوگرم و ۲۶/۶ درصد پروتئین، سن (۴ تا ۸) هفتگی ۲۵۰۰ کیلوکالری بر کیلوگرم انرژی و ۲۳/۵ درصد پروتئین، سن (۸ تا ۱۲) هفتگی ۲۶۰۰ کیلوکالری بر کیلوگرم انرژی و ۲۰ درصد پروتئین، سن (۱۲ تا ۱۶) هفتگی ۲۶۵۰ کیلوکالری بر کیلوگرم انرژی و ۱۹ درصد پروتئین، سن (۱۶ تا ۲۰) هفتگی ۳۰۵۰ کیلوکالری بر کیلوگرم انرژی و ۱۷ درصد پروتئین و سن (۲۰ تا ۲۴) هفتگی ۳۱۳۰ کیلوکالری بر کیلوگرم انرژی و ۱۲/۷ درصد پروتئین را پیشنهاد نمود.

کلیدواژه‌ها: بوقلمون بومی، انرژی و پروتئین، عملکرد، خصوصیات لاشه.